

Skellefteå kommuns yttrande över SOU 2025:101 – Anpassningar till AI-förordningen: Säker användning, effektiv kontroll och stöd för innovation

Skellefteå kommun har erhållit rubricerade SOU 2025:101 – Anpassningar till AI-förordningen: Säker användning, effektiv kontroll och stöd för innovation på remiss, och avger härmed följande yttrande:

Sammanfattning

Skellefteå kommun välkomnar utredningens ambition att skapa en tydlig, rättssäker och innovationsfrämjande nationell struktur för tillämpningen av EU:s AI-förordning. Kommunen delar bedömningen att AI kommer att få en betydande påverkan på såväl offentlig förvaltning som välfärdstjänster och samhällsutveckling i stort.

Samtidigt vill kommunen understryka att genomförandet av AI-förordningen, såsom det föreslås i SOU 2025:101, riskerar att medföra betydande administrativa, kompetensmässiga och ekonomiska konsekvenser för kommunsektorn, särskilt för kommuner med bred verksamhet och höga digitaliseringsambitioner såsom Skellefteå.

Kommunen tillstyrker därför utredningens huvuddrag, men anser att ytterligare förtydliganden, proportionalitet och statligt stöd krävs för att regelverket ska bli praktiskt genomförbart och inte hämma innovation eller effektiv verksamhetsutveckling i kommunerna.

Skellefteå kommun rekommenderar att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet:

1. Säkerställer tydlig central vägledning riktad till kommunsektorn
2. Inför en proportionerlig och lärande tillsynsmodell för offentliga aktörer
3. Tillhandahåller nationella mallar, standarder och stödstrukturer för kommunal AI-användning
4. Säkerställer att regulatoriska sandlådor är tillgängliga även för kommuner
5. Genomför en nationell uppföljning efter två år med särskilt fokus på kommunsektorns förutsättningar

Synpunkter tillsynsstruktur och samordning

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Skellefteå kommun ser att den föreslagna modellen med flera tillsynsmyndigheter innebär en risk för fragmentering och otydlighet, särskilt för kommunala verksamheter som ofta använder AI-baserade system över flera sektorer samtidigt.

Kommunen anser därför att:

- Den samordnande myndigheten (PTS) bör ges ett tydligare normerande och vägledande mandat, särskilt gentemot kommuner.
- Det bör finnas en tydlig ingång för kommuner vid frågor om tillämpning, gränsdragning och ansvar.

Synpunkter sanktioner mot offentliga aktörer

Skellefteå kommun delar utredningens principiella uppfattning att även offentliga aktörer ska kunna omfattas av tillsyn och sanktioner. Samtidigt vill kommunen betona att sanktionssystemet måste tillämpas med stor proportionalitet.

Kommunen anser att:

- Fokus under de första åren bör ligga på vägledning, dialog och rättelse, snarare än sanktionsavgifter.
- Sanktionsavgifter mot kommuner i praktiken riskerar att drabba samma skattekollektiv som ska skyddas av regleringen.
- Det bör tydliggöras att kommuner som agerar i god tro och med rimliga riskbedömningar inte ska mötas av repressiva åtgärder.